

References:

1. Regulation (EU) 2021/2115 of the European Parliament and of the Council of 2 December 2021 establishing rules on support for strategic plans to be drawn up by Member States under the common agricultural policy (CAP Strategic Plans) and financed by the European Agricultural Guarantee Fund (EAGF) and by the European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD) and repealing Regulations (EU) No 1305/2013 and (EU) No 1307/2013. URL: <https://surl.li/ehyakw>
2. Special report 19/2024: Organic farming in the EU – Gaps and inconsistencies hamper the success of the policy. URL: <https://www.eca.europa.eu/en/publications?ref=SR-2024-19>
3. Rules and financial support for CAP Strategic Plans. URL: <https://surl.li/sdrqsg>

УДК 336.7

Якимчук Т. В.,

кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки праці та менеджменту,
Національний університет харчових технологій

ПІРИНГОВЕ КРЕДИТУВАННЯ НА КРАУФАНДИНГОВИХ ПЛАТФОРМАХ ЯК РІЗНОВИД ІНВЕСТИЦІЙ

Пірингове (peer-to-peer – P2P – рівний рівному) фінансування не так давно з'явилося в Україні. Його виникнення пов'язують з розвитком інформаційних технологій та появою нових способів комунікації в інтернеті. Пірингове кредитування як різновид пірингового фінансування використовується з метою залучення коштів для реалізації різних інвестиційних проєктів та досягнення цілей як позичальника, так і кредитора, без залучення традиційних фінансово-кредитних установ. При піринговому фінансуванні можуть бути задіяні фізичні, юридичні особи та індивідуальні підприємці. Проте, у більшості випадків мова йде все ж таки про взаємодію між фізичними особами задля залучення коштів для стартапів.

Фінансування проєктів за допомогою пірингового кредитування можливе завдяки платформам, які об'єднують кредиторів і позичальників і називаються крауфандинговими (англ. crowdfunding: crowd – натовп, funding – фінансування), тобто такими, що залучають натовп для фінансування або передбачають колективне фінансування бізнесу та різноманітних проєктів за рахунок залучення великої кількості невеликих внесків. Серед крауфандингових платформ, які дозволяють залучити достатньо коштів для фінансування проєктів, фахівці називають StartEngine, WeFunder і Republic [2].

Існує декілька різновидів крауфандингових платформ, серед них: платформи засновані на пожертвуваннях (donation-based), наприклад, GoFundMe; платформ з нефінансовою винагородою (reward-based) – Kickstarter, Indiegogo; платформ із залучення боргового капіталу (debt-based) – LendingClub, Prosper, та із залучення акціонерного капіталу (equity-based) – SeedInvest та CircleUp.

Залучення коштів через debt-based крауфандингові платформи схоже на відомий усім кредит, але інвестором виступає не банк, а натовп осіб, кількість яких може бути декілька десятків тисяч. Зареєстровані на платформах особисті користувачі можуть бути як кредиторами, так і позичальниками. Інвестор вкладає свої кошти в надання кредитів з метою отримати відсотки від інвестиції у майбутньому. При цьому платформи створюють умови для спілкування інвесторів з позичальниками і допомагають укласти угоду, яка в значній мірі заснована на довірі. Ставки за такими кредитами, як правило, вищі, ніж банківські, що і приваблює інвесторів.

Серед переваг такого способу фінансування проєктів можна назвати високу оперативність укладених угод. Але серед недоліків для інвесторів-кредиторів: невисокі вимоги до позичальників, відсутність гарантій від засновників платформ та ризик відсутності своєчасних виплат за договором. Крім того, на такі інвестиції не поширюються умови фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

На сьогоднішній день регулювання ризиків учасників P2P кредитування з боку держави мінімальне. Відсутня законодавча база, яка контролює права як інвесторів-кредиторів, так і позичальників [1], інвестори недостатньо захищені. Це одна із причин чому на сьогоднішній день залучення коштів на крауфандингових платформах не набуло особливої популярності.

Список використаних джерел:

1. Жаворонок А. В. Напрями розвитку пірингового кредитування в Україні. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління. №1. 2021. С. 67-75.*

2. <https://mind.ua/>